

QUALITAT DE LA IMATGE

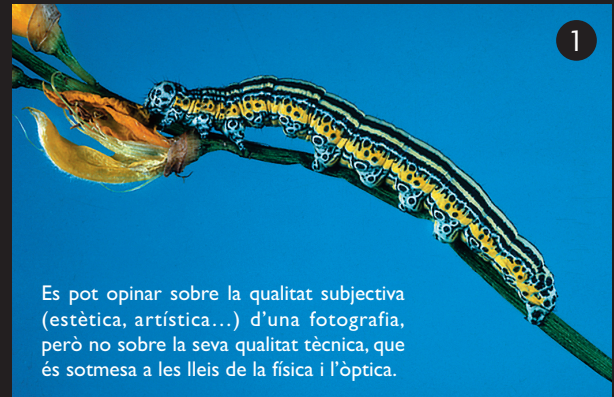
En el darrer número vam concloure l'etapa més llarga d'aquesta secció, etapa que ha estat dedicada a la caça fotogràfica, amb una desena de contribucions. Ara, quan ja portem mitja dotzena d'anys d'«Instants de natura», volem parlar d'un tema d'interès global abans d'entrar en un altre gènere: la qualitat de la imatge fotogràfica, que afecta totes les modalitats de fotografia de la natura.

■ CONCEPTE

Tots hem somiat d'aconseguir fotografies perfectes, però la trista realitat ens desperta quan veiem les diapositives revelades o les imatges digitals a l'ordinador. Evidentment, una part de la qualitat de les nostres fotos dependrà del procediment que emprem, de la traça amb què les fem i dels accessoris necessaris, aspectes que hem anat explicant en els números anteriors. També hi influirà la faceta «artística», és a dir, l'elecció i disposició dels elements principals, l'encert de la composició general, així com la llum de què disposem, la sort en el motiu captat (per exemple, si el protagonista ens fa bona cara o ens dóna l'esquena), etc. Tot això, unit a l'equipament fotogràfic i a l'empremta que incorpori la personalitat del fotògraf, proporciona una gran diversitat de possibilitats, una forta subjectivitat i una infinita varietat en els resultats. Tot plegat és precisament el cor de l'atractiu que tants trobem en la fotografia de natura.

Tanmateix, la fotografia també té un aspecte tècnic, perquè al capdavant hem d'usar càmeres i objectius formats per suports físics i elements òptics, tots ells, òbviament, sotmesos a les lleis matemàtiques que es coneixen d'aquestes branques de la ciència. Naturalment, no les podem canviar; el que podem fer és conèixer-les bé per tenir-les en compte i actuar en conseqüència per a millorar els resultats tant com sigui possible.

En resum, sempre podem dir que una foto ens agrada més o menys depenent del gust de cadascú, però no podem dir mai que una imatge té més qualitat tècnica que una altra quan aquesta té major poder de resolució o menys aberracions o més nitidesa, etc. i si ho fem, ens estarem equivocant o enganyant. Igual com hom diu que les pel·lícules de poca sensibilitat tenen menys finor de gra i més latitud... quan el fet és que tenen més finor de gra i menys latitud (com explicàvem als «Instants» del núm. 36). També hom pot dir que tots els objectius proporcionen la mateixa profunditat de camp, però això no és veritat (MÈTODE, 38). En definitiva, que la fotografia té un aspecte subjectiu —que sempre serà opinable— i un aspecte objectiu, que no és opinable perquè

Es pot opinar sobre la qualitat subjectiva (estètica, artística...) d'una fotografia, però no sobre la seva qualitat tècnica, que és sotmesa a les lleis de la física i l'òptica.

depèn de lleis físiques, òptiques i matemàtiques. Doncs bé, en el present lliurament i els següents ens referirem a aquests aspectes tècnics quan parlem de qualitat d'imatge.

■ COMPORTAMENT DE LA LLUM

Hem de partir de la base que l'òptica ideal existeix als llibres, però nosaltres fotografiem en el món real, de manera que ens veurem regulats per les lleis de l'òptica real. En conseqüència, quan els raigs de llum que componen una imatge —procedent d'un subjecte que estem fotografiant— travessen un objectiu, s'alteren. Poc o molt, modifiquen la seva trajectòria, es dispersen, es refracten... total, que resulta impossible que es projectin sobre l'emulsió —o sensor digital— formant una imatge exacta a la que havia sortit del subjecte. Ara bé, aquesta imatge pot ser molt diferent i difusa (poca qualitat) o molt similar i ben nítida (molta qualitat); pot reflectir fidelment les formes i colors reals o no.

Totes les alteracions de la imatge es produeixen per les peculiars característiques del comportament de la llum. De fet, la mateixa fotografia existeix gràcies al fet que la llum blanca –que conté tots els colors de l'espectre visible– incideix en un objecte, el qual absorbeix part d'aquesta llum. Precisament la que no absorbeix (la reflectida) és la que determina el color dels objectes. Quan diem que tal o tal altra cosa és de color vermell és perquè es queda amb totes les radiacions excepte justament la de més longitud d'ona, o sigui, la vermella.

Aleshores, quan fem una fotografia, a l'objectiu arriben raigs de llum de tots colors, i cadascun es comporta de manera diferent quan es transmet a través de les lents, ja que la magnitud de les desviacions i canvis que sofreixi dependran de la longitud d'ona, de l'angle d'incidència, etc. Absorció, reflexió i transmissió són aspectes del comportament de la llum. Doncs bé, aquests fenòmens, així com la dispersió, refracció, difracció... seran tractats en els propers lliuraments.

■ LES FOTOS

La qualitat d'imatge afectarà les fotos que fem en qualsevol de les modalitats de fotografia de natura: en macro (foto 1) és especialment important perquè es perd qualitat pel sol fet d'utilitzar els accessoris que necessitem. Hi veiem una eruga de la papallona nocturna catalanovelenciana *Apopestes spectrum*, que mostra uns colors grocs que la fan críptica amb les flors de la ginesta (*Spartium junceum*), la seva planta nàrtica. A la imatge de caça fotogràfica veiem un retrat de voltor comú (*Gyps fulvus*) del Pirineu. Finalment, a la de paisatge, contemplem un bosc plujós de l'Olympic National Park (Washington, nord-oest dels Estats Units, tocant a Canadà), el que ells anomenen *rainforest* i que ve a ser «la selva dels indrets freds».

ALBERT MASÓ
Biòleg i fotògraf de natura